

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **20 Şubat 2020**

Sayı: **19838**

25922

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim.
18.02.2020

Necati TİĞLİ
Giresun Milletvekili

Osmanlı İmparatorluğu döneminde ve hatta daha öncesinde Güneydoğu Anadolu ve İç Anadolu'dan tarihi ipek yoluna kavuşan yollar Bayburt, Alucra, Şebinkarahisar, Tokat üzerinden geçmekte ve İsfahan (İran) yolu ismiyle anılmaktadır.

Giresun'u güneye bağlayan yollardan biri olan Espiye - Yağlıdere - Çakrak - Alucra yolu Kurtbeli Yolu güzergâhı olarak tanımlanmaktadır. Erzincan ve Sivas, Şebinkarahisar ve tüm Kelkit Vadisini Karadeniz sahiline bağlayan Alucra ve Yağlıdere ilçemiz arasındaki 100 km'lik tarihi Kurtbeli Yolu sahili ve limanı ipek yoluna bağlayan eğimi ve rakımı en düşük güzergâh olarak da bilinmektedir. Tarihi tecrübelerden yola çıkarak iklim koşulları ve eğim faktörü dikkate alındığında Erzincan, Tunceli, Elâzığ, Diyarbakır, Mardin, Sivas, Kayseri illerimize ulaşımın en rantabıl olacağı karayolunun Alucra - Yağlıdere - Espiye güzergâhı olacağı yüz yıldır ifade edilmektedir.

Osmanlı döneminde Tirebolu - Karaçayır (Alucra) yolu olarak düşünülen Kurtbeli yolu dönemin ekonomik imkânları sebebiyle onarılamamıştır. Şebinkarahisar - Alucra ile Şebinkarahisar - Giresun güzergâhında çalışmalar yaptırarak büyük emek sarf etmiş **"Ulaşamadığın yer senin değildir"** sözüyle hatırlanan Sivas Valisi Halil Rıfat Paşa tarafından 1904 yılından sonra bu yolun araç kullanımına uygun hale getirildiği ifade edilmektedir. Kurtbeli Yolu'nun Eğribel'den daha düşük rakımda olduğu Ardıç - Kurtbeli arası hariç düz ve iniş olduğu, ulaşım için daha elverişli olduğu bu sebeple Alucra - Yağlıdere - Espiye hattının kullanıldığı belirtilmektedir.

Osmanlı döneminde Tirebolu'dan Erzincan'a yapılması planlanan, inşasına başlanılmış olsa da ekonomik imkânsızlıklar sebebiyle vazgeçildiği ifade edilen yolun Alucra ilçemiz üzerinden Şiran'a buradan Erzincan'a ulaşması hedeflenmekteydi.

Bu yolun başka bir önemi de yayla ve yaylacılık faaliyetleri ve turizme sağlayacağı katkıdır. Ülkemizde doğa turizm türleriyle beraber kültür turizminin geliştirilebileceği yerlerden birisi de Doğu Karadeniz'dir. Şebinkarahisar ve Alucra İlçelerimiz köklü tarihsel geçmişe sahip ve barındırdığı farklı medeniyetlerin izlerini taşıyan, gerek İslam kültürüne gerekse Hristiyan kültürüne ait pek çok kültürel mirası taşımaktadır. Tarihi yolun modern bir yol haline getirilmesi, bölgede yer alan ilçelerimizin geçmişten günümüze farklı uygarlıkların mirası farklı inanç ve kültüre ait pek çok kültürel varlığın tanıtımı ve doğa ve yayla turizmi potansiyelinin değerlendirilmesine olanak sağlayacaktır.

25922

Çakrak Köyünden sahile varıncaya kadar 14 kemer köprüünün bulunduğu tarihi kayıtlarda, arşivlerde yer almaktadır. Kurtbeli Yolu güzergâhında ve bu güzergâhtan ulaşılacak ilçelerimizde yer alan tarihi camiler, kiliseler, türbeler, tarihi çeşmeler, tümülüsler, değirmenler ve 6.5 km uzunluğunda ve Çin Seddinden sonra dünyanın en uzun savunma duvarı olarak bilinen Hacı Abdullah Duvarı sahip çıkılmayı kültürel mirasımızın en değerli hazineleri olarak tanıtılmayı beklemektedir.

Tarihi Çakrak Köprüsü ve Çakrak Kilisesi bunların başında yer almakta eski bir Rum yerleşimi olan bölgede 2000 esnafın olduğu **“İstanbul’da bulamadığını Çakrak’ta bulursun”** deyiminin buranın geçmişine ilişkin bir işaret olarak bilinmektedir. Bunun dışında yine Çakrak ve Tohumluk yaylaları ve yol güzergâhı boyunca yer alan yayla ve obalarımız güzelliği ve havasıyla keşfedilmeyi bekleyen birer doğa hazinesi niteliğindedir.

Diğer hilaflı konularda olduğu gibi Trabzon - Erzincan yoluna alternatif olarak gösterilen bu yolun şose olarak planlanmış olması verilen önemi göstermekle birlikte siyasi çekişmeler kurban gitmiştir.

Doğu Anadolu’nun ve İç Anadolu’nun Erzincan ve Sivas üzerinden gelen ulaşımın kesişme noktasında yer alan Alucra ilçemizden, Yağlıdere - Espiye hattına Kurtbeli Yoluyla bağlantısı konforlu ve düşük maliyetli bir ticaret imkânı sağlayacaktır. Bölgede ticareti canlandıracak, esnafın yüzünü güldürecek proje taşımacılık sektörüne iyi bir alternatif olacak, Karadeniz sahillerine olan ilgiyi artıracak, Giresun, Ordu Limanları ve hatta Tirebolu Limanlarının işlevsel hale gelmesini sağlayarak, kapasitesini ve önemini artıracaktır.

Konuya ilişkin olarak:

1. Yağlıdere-Espiye-Giresun güzergâhı üzerinde bulunan Kurtbeli Grup yolu devlet karayolu ağına ne zaman alınmıştır? Ardından yol güzergâhında yapılan çalışmalar nelerdir?
2. Alucra - Yağlıdere - Espiye Karayolu’nun standardının yükseltilmesi için hazırlanmış bir proje mevcut mudur?
3. Kurtbeli Yolu’nun yapımı için kullanılan ödenek miktarları 2010 yılından bu yana ne şekildedir?
4. Alucra, Yağlıdere ve Espiye ilçelerimizin ekonomik kalkınmasında büyük katkı sağlayacak Kurtbeli Yolu’nun ve tünellerinin ihalesi ne zaman yapılacaktır? Bölümler halinde değil de karayolunun bütüncül olarak ihale edilmesi mümkün müdür?
5. Karayolları Genel Müdürlüğü’nün ve Karayolları Trabzon 10. Bölge Müdürlüğü’nün konuyla ilgili çalışmaları nelerdir?

25/2/22

6. AK Parti iktidarı bu yola ilişkin yıllardır dile getirdiği bunca söze rağmen tarihi bir kültürü ve mirası simgeleyen Kurtbeli Yolunun yapılmasını ve hizmete açılmasını neden geciktirmektedir?
7. Bu yolla birlikte bölge ekonomisinin canlanacağı, bölgede yer alan tarihi ve kültürel alanların tanıtılma imkânına da kavuşacağını biliyor musunuz?